

цьому згідно зі ст. 12 зазначеного Закону витрати на підключення таких об'єктів до мережі покладаються на власника мережі і враховуються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики (НКРЕ), при затвердженні його інвестиційної програми [2].

З метою створення умов для розвитку альтернативної енергетики в Україні здійснюється державне цільове фінансування будівництва об'єктів «зеленої» енергетики. Джерелом такого фінансування згідно зі ст. 8 Закону України «Про альтернативні джерела енергії» є фонд цільового фінансування, що формується головним чином за рахунок збору у вигляді цільової надбавки, що включається в оптовий тариф на електро- і теплову енергію, а також інших надходжень.

Ефективним способом державної підтримки розвитку альтернативної енергетики є правове регулювання ціноутворення на «зелену» енергію, яка виражається у встановленні компетентним органом фіксованою надбавки до тарифу, що визначається в порядку, передбаченому для відповідного ринку електроенергії.

Негативне стимулювання розвитку «зеленої» енергетики не властиво українським законодавствам. Разом з тим, як свідчить зарубіжний досвід, поєднання стимулюючих та зобов'язуючих норм може бути досить ефективним.

Отже, в період економічної нестабільності законодавство в галузі енергетики потребує подальшого вдосконалення. Найбільш пріоритетними для України залишаються, питання вдосконалення правового механізму використання поновлюваних джерел енергії енергоефективності та енергозбереження, створення нової законодавчої бази міжнародного співробітництва, завершення переходу до конкурентного ринку електроенергії.

Література:

1. Про альтернативні джерела енергії: Закон України від 20.02.2003 р. № 555-IV // *Відомості Верховної Ради України*. – 2003. – № 24. – Ст. 155.
2. Про електроенергетику: Закон України від 16.10.1997 р. № 575/97-ВР // *Відомості Верховної Ради України*. – 1998. – №1. – Ст. 1.
3. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: Закон України від 06.09.2005 р. № 2806-IV // *Відомості Верховної Ради України*. – 2005. – № 48. – Ст. 483.

«ЗЕЛЕНИЙ ТАРИФ» В УКРАЇНІ ТА СКЛАДНІСТЬ ЙОГО ВПРОВАДЖЕННЯ

А. І. ТЛЕПОВА, студ. гр. М ГРС 2018-1

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, м. Харків

Наразі у світі назріла проблема, яка стосується традиційних джерел енергії, таких як: нафта, газ, залізна та мідна руда, вугілля, нікель, марганець тощо. Вчені вказують на їх виснаження та нестачу. Окрім цього, ціни на такі

джерела енергії зростають, а навколишнє середовище все більше забруднюється. На жаль, сьогодні енергетика заснована на невідновлюваних джерелах енергії. Великі надії покладаються саме на альтернативні джерела енергії, перевагою яких є екологічність та відновлюваність. До таких джерел відносять наступні:

- енергія Сонця;
- енергія вітру;
- енергія припливів;
- глибинне тепло Землі;
- паливо з біомаси.

Для стимулювання експлуатації і розвитку поновлюваних джерел енергії в Україні у 2009 році був введений «зелений тариф». Зелений тариф – це спеціальний тариф, за яким закуповується електрична енергія, вироблена на об'єктах електроенергетики, у тому числі на введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексах), з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблена лише мікро-, міні- та малими

гідроелектростанціями) [1]. На даний момент він регулюється Законом України «Про електроенергетику», а також рядом інших нормативних і підзаконних актів [2].

Іноземні інвестори оцінюють Україну потенційно привабливим місцем для реалізації власних проектів відновлюваної енергетики. Однак Закон про енергетику застосовує «зелений тариф» лише до енергії, виробленої від вітру, біомаси, сонячних батарей, малих гідроелектростанцій. А біомаса обмежується продуктами фотогенного або рослинного походження. Таке обмеження щодо біомаси стало перешкодою для залучення інвестицій у виробництво енергії з біомаси на основі продуктів зоогенного чи тваринного походження, багато господарств в Україні виробляють величезну кількість відходів продуктів тваринного походження, які можуть спалюватися для виробництва енергії [3].

Для вирішення цієї ситуації українські депутати 6 жовтня 2011 року прийняли відповідні поправки до Закону про енергетику (Поправка на біогаз). Поправка до біогазу передбачає наступне визначення: біомаса – біологічно не відновлена речовина органічного походження, яка піддається біологічному розкладу у вигляді продуктів, залишків та відходів від ведення сільського господарства (рослинництво та тваринництво), харчова промисловість, лісове господарство та технічно пов'язані галузі виробництва, які можуть бути використані як паливо з метою трансформації енергії, що існує в них [4].

Систематизацію українського законодавства щодо альтернативних джерел енергії ще не завершено. Ключову роль у цьому процесі має відіграти Закон України «Про енергозбереження», формат якого дозволяє систематизувати основні положення з розвитку альтернативної енергетики. Крім того, більш активну роль у забезпеченні розвитку альтернативних джерел енергії має відіграти природоресурсне законодавство. В актах цього законодавства (Кодексі України про надра, Водному кодексі України тощо) є можливість чіткіше виписати всі аспекти надання природних ресурсів у

спеціальне природокористування для цілей альтернативної енергетики [5].

Звісно, існують перешкоди для реалізації проектів у рамках «зеленого тарифу». Наприклад, на відміну від світових практик, український «зелений тариф» може бути отриманий на заключній стадії проекту, коли проводяться величезні інвестиції, коли техніка готова до підключення. Проте, незважаючи на перешкоди та проблеми, які з'являються на шляху України до максимально ефективного використання відновлюваних джерел енергії, прогноуються великі успіхи нашої країни у цьому напрямку.

Література:

1. Пільги та стимулювання URL: <http://sae.gov.ua/uk/business/preferentsii/derzh-pidtrymka/podatkovyi-ta-mytni-pilgy>
2. Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії: Закон України від 04.06.2015 № 514-VIII // *Відомості Верховної Ради України*. – 2015. – № 33. – Ст. 324.
3. Правові питання використання альтернативних джерел енергії URL: <http://www.pravoznavec.com.ua/period/article/42317/%D0%92>
4. Стимулювання виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії URL: https://protocol.ua/ua/pro_elektroenergetiku_stattya_17_1/
5. Економічні механізми стимулювання розвитку зеленої енергетики в Україні URL: https://pidruchniki.com/73796/ekonomika/ekonomichni_mehanizmi_stimulyuvannya_rozvitku_zele_noyi_energetiki_ukrayini

ПОБУТОВЕ ВИКОРИСТАННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ: ПРАВОВІ АСПЕКТИ

А. І. ТЛЕПОВА, студ. гр. М ГРС 2018-1

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Загальновідомим наразі є факт енергетичної залежності України від постачання нафти та газу як основних енергоносіїв. У зв'язку із цим досить актуальним є питання використання альтернативних джерел енергії. Прогнозується, що до середини ХХІ століття альтернативна енергетика забезпечуватиме майже половину світових енергетичних ресурсів [1].

Серед можливих альтернативних способів вироблення енергії сьогодні найбільш поширеним є отримання електричної енергії з енергії сонячного випромінювання. Методи використання енергії сонця не належать до інноваційних технологій, сонячне тепло використовують давно і вельми успішно. Однак це стосується, в основному, Австралії, деяких країн Європи, Америки і південних регіонів, де альтернативну енергію можна отримувати протягом всього року [2]. Україна ж за кліматичними умовами належить до регіонів із середньою інтенсивністю сонячної радіації. Кількість сонячної енергії, що припадає на одиницю площі земної поверхні впродовж року, становить близько 1000–1350 кВт.год/м² [3].